

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΝΕΣΤΩΤΑ ΣΕ ΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΕΙ / ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ

Ο Ενεστώτας είναι χρόνος Παροντικός, δηλαδή μιλάει για κάτι που συμβαίνει τώρα.

Τον χρησιμοποιούμε για να δείξουμε κάτι που:

- ✓ Γίνεται αυτή τη στιγμή. Ο Γιώργος κοιμάται τώρα.
- ✓ Γίνεται συνέχεια. Ο Γιώργος κοιμάται κάθε μεσημέρι.
- ✓ Επαναλαμβάνεται. Το σχολείο ξεκινά στις 8 το πρωί.
- ✓ Σε παροιμίες και γνωμικά που έχουν διαχρονική ισχύ. Αν καείς στο χυλό, φουσάς και το γιαούρτι.
- ✓ Έγινε στο παρελθόν αλλά θέλουμε να το περιγράψουμε με ζωντάνια.
(ιστορικός Ενεστώτας) Την ώρα που διάβαζα, ξαφνικά, χτυπάει το τηλέφωνο και τρέχω να το σηκώσω.
- ✓ Θα γίνει στο κοντινό μέλλον και είναι σίγουρο. Το αεροπλάνο μου φεύγει στις 3 η ώρα.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι **αιτιολογικές** προτάσεις είναι **εξαρτημένες** προτάσεις που φανερώνουν την αιτία μιας πράξης. Εισάγονται με τους αιτιολογικούς συνδέσμους *γιατί, διότι, αφού, επειδή*, με τις λέξεις *καθώς, που* και με τις φράσεις *μια και, μια που*.

Συνήθως χρησιμοποιούμε τις αιτιολογικές προτάσεις για να στηρίξουμε τα επιχειρήματά μας.

Παράδειγμα: *Η Ανίτα δε διάβασε για το διαγώνισμα, γιατί δεν πρόλαβε.*

Πιστεύω ότι πρέπει να προστατεύουμε το περιβάλλον, γιατί μας δίνει ζωή.

ΤΟΠΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Για να δείξουμε τον τόπο χρησιμοποιούμε **επιρρήματα, ουσιαστικά σε αιτιατική ή με πρόθεση** και **αναφορικές προτάσεις** που φανερώνουν τόπο. Εκτός από τον τόπο όπου βρίσκεται κάποιος, δηλώνουν και την κατεύθυνση ή την προέλευση κάποιου.

Για να βρούμε τους προσδιορισμούς του τόπου μέσα σε μια πρόταση ρωτάμε «Πού;».

Τα **τοπικά επιρρήματα** είναι άκλιτες λέξεις που φανερώνουν τόπο.

εδώ, εκεί, μέσα, έξω, πάνω, κάτω, δίπλα, απέναντι, αριστερά, δεξιά, γύρω, πέρα, κοντά, μακριά, παντού, κάπου, πουθενά, μεταξύ, ανάμεσα, ψηλά, χαμηλά, πλάι, μεταξύ, μπροστά, πίσω, βόρεια, νότια, ανατολικά, δυτικά...

Χρησιμοποιούμε **ουσιαστικά σε αιτιατική ή με πρόθεση** για να δείξουμε τον τόπο.

Για παράδειγμα: στο σπίτι, στο σχολείο, στην πλατεία, στην ταράτσα, από την Αθήνα, προς την Κόρινθο, (πάω) σπίτι, σχολείο...

Μια δευτερεύουσα αναφορική πρόταση μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τοπικός προσδιορισμός.

Για παράδειγμα: Πήγαινε, όπου θέλεις.

Όπου κι αν είναι, θα το βρούμε.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

-τε ή -ται / -με ή -μαι

- ✓ Συναντούμε την κατάληξη **-τε** στο β' πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού της Ενεργητικής Φωνής: *Εσείς ντύνετε*
- ✓ Συναντούμε την κατάληξη **-με** στο α' πρόσωπο του πληθυντικού αριθμού της Ενεργητικής Φωνής: *Εμείς ντύνουμε*
- ✓ Συναντούμε την κατάληξη **-ται** στο γ' πρόσωπο του ενικού αριθμού της Παθητικής Φωνής: *Αυτός ντύνεται*
- ✓ Συναντούμε την κατάληξη **-μαι** στο α' πρόσωπο του ενικού αριθμού της Παθητικής Φωνής: *Εγώ ντύνομαι*

Για να μην μπερδευόμαστε μπορούμε να μάθουμε το ποιηματάκι που ισχύει για τον Ενεστώτα:

**Εμείς, εσείς με έψιλον (ε)
Και τ' άλλα με άλφα γιώτα (αι)**

Έτσι έχουμε:

Εμείς ντύνουμε	ΑΛΛΑ	εγώ ντύνομαι
Εσείς ντύνετε		εσύ ντύνεσαι
		αυτός ντύνεται
		εμείς ντυνόμαστε
		εσείς ντύνεστε
		αυτοί ντύνονται

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ

ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΜΕ ΝΑ ΠΕΙΣΟΥΜΕ ΚΑΠΟΙΟΝ

Για να στηρίξουμε την άποψή μας και να πείσουμε τους άλλους ότι είναι σωστή χρησιμοποιούμε επιχειρήματα.

Πολλές φορές καλούμαστε να στείλουμε μια επιστολή για να πείσουμε κάποιον σχε-τικά με τη άποψή μας.

Σε αυτή την περίπτωση, δεν ξεχνάμε τα βασικά στοιχεία της επιστολής:

Ημερομηνία, εκφώνηση (αξιότιμε, αγαπητέ...), αποφώνηση (με εκτίμηση, φιλικά...)

Πρόλογος

Γράφουμε το θέμα και την άποψή μας σχετικά με αυτό.

Κυρίως Θέμα

Αναφέρουμε γιατί υποστηρίζουμε αυτή την άποψη. Ποια είναι τα θετικά ή τα αρνη-τικά της άποψής μας, τα θετικά και τα αρνητικά της αντίθετης άποψης. Αναλύουμε τα επιχειρήματά μας.

Επίλογος

Γράφουμε το γενικό συμπέρασμα της σκέψης μας.

* Χρησιμοποιώ:

- ✓ φράσεις όπως: έχω τη γνώμη ότι, η άποψή μου είναι, πιστεύω ότι, νομίζω ότι, θεωρώ ότι...
- ✓ αιτιολογικές προτάσεις
- ✓ φράσεις που δείχνουν τα συναισθήματά μας ή προκαλούν το συναίσθημα των άλλων.

ΠΩΣ ΔΙΝΟΥΜΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΧΩΡΑ

Για να γράψουμε πληροφορίες για μια χώρα:

- ✓ Αναζητούμε τις πληροφορίες στο διαδίκτυο και σε εγκυκλοπαίδειες.
- ✓ Κρατάμε τις πιο σημαντικές πληροφορίες (όνομα, τοποθεσία, ιστορία, θρή-σκευμα, έθιμα, τρόπος ζωής κλπ)
- ✓ Γράφουμε αυτά τα στοιχεία σε ένα κείμενο.
- ✓ Χρησιμοποιούμε χρόνο Ενεστώτα, πολλά επίθετα και τοπικούς προσδιορισμούς.

ΠΩΣ ΔΙΝΟΥΜΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΤΟΠΟ ΠΟΥ ΕΧΟΥΜΕ ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙ

Όταν θέλουμε να δώσουμε πληροφορίες για έναν τόπο που έχουμε επισκεφθεί αναφέρουμε:

Πρόλογος

Πότε και γιατί πήγαμε εκεί; Με ποιους και πως;

Κυρίως Θέμα

Γράφουμε τη γενική εντύπωση του τόπου (η πρώτη ματιά).

Περιγραφή του τόπου με περισσότερες λεπτομέρειες. Τι μας έκανε εντύπωση;

(ΘΥΜΑΜΑΙ: η περιγραφή γίνεται από το γενικό στο συγκεκριμένο)

Τι κάναμε εκεί; Αναφέρω μερικά ενδιαφέροντα περιστατικά.

Επίλογος

Ποια είναι τα συναισθήματά μου και οι σκέψεις μου για τον τόπο αυτό;

